

۲۰۱۶/۱۲/۱۲

پوهندوی آصف بهاند

لندی او د لنډیو د ثبتولو ستونزه دیرشمه برخه

د استاد معصوم هوتک یو یادداشت
او څو را لیرلي لنډی

له ما نه لرې لرې گرځه
زما په ځان د لېونو گومان راځینه
بېگا ماښام مي خولگی درکړه
سهار وختي راغلي چي بيا له تندي مرمه

په پیل کې باید د دې اړینې خبرې یادونه وکړم چې استاد معصوم هوتک اوس په څیړنیزو کارونو کې د یوه منل شوي استاد حیثیت لري او زه د یوې با اعتباره علمي مرجع په سترگه ور ته گورم.

زما او د ده پیژندگوي د شپيتمې لسيزې لومړيو کلونو ته ور گرزي. کله چې په سویدن کې د ده لمانځغونده، د مالمو میشتو فرهنگیانو په همت جوړیدله، نو ما د ده د علمي شخصیت د درناوي له پاره یوه مقاله ولیکله، د هغې مقالې په یوه برخه کې د ده په باب ما داسې لیکلي و:

«... ما د لومړي ځل له پاره معصوم هوتک په یوه معصوم او مقدس ځای کې ولید، په پوهنتون کې، په ټولګي کې، نه د ښوونکي په توګه، بلکې د زدکوونکي په ډول.

خبره زما د ژوند هغه وخت ته ور گرځي چې په کابل پوهنتون، ادبیاتو پوهنځي کې د ۱۳۶۰ کال په سپاره ژمي کې زه د اسپستان په توګه ومنل شوم. له هغه وخته څه موده وروسته د ځوانو استادانو په ډیر او پرله پسې ټینګار سره، علامه رشاد دا ومنله چې بیا د تدریس له پاره ادبیاتو پوهنځي ته راشي. په هغې موده کې چې ده تدریس کاوه، ډیری ځوان استادان به له استاد نه د علمي لا زدکړو په خاطر په ډلیزه توګه ټولګي ته ور سره تلل او دا ویاړ ما ته هم را په برخه شوی و.

وخت د بریښنا په چټکۍ تیریده. یوه ورځ مهربان علامه، وروسته له درس نه د چای غوښتنه را نه وکړه، د چای څکلو د پندار په ترڅ کې یې را یاده کړه چې په دغو ځانګړنو یو څوک د زدکړو د دوام له پاره راځي او...

او ښه مې په یاد دي چې یوه ورځ په ټولګي څنګه یو با تجربه، با مطالعه، د لویې او پراخي حوصلې خاوند استاد، د یو عاجز شاګرد په رول کې د عادي شاګردانو په لیکه کې ناست و، هر څه ته یې غوړ نیولی و، خو هیڅ یې هم نه ویل.

ما معصوم هوتک سره هغه وخت ولیدل او وپیژندل چې زما د لازدکړو د منډو کلونه وو، نوی اسپستان شوی وم، یوه پښه په ټولګي کې، بل قدم په کتابتون کې؛ یوه منډه تر رشاد پورې، بله تر روحي پورې او بله پښه مې تر رادیو افغانستان پورې، بیا د مجلو او ورځپاڼو تر چلونکو پورې. زما او هوتک لیده کاته او خبرې ډیر ځلي په همدې زماني واټن کې په ټولګي کې تر سره شوي دي...»

د زمان د بادونو، طوفانونو، اورونو، سیلاونو او پېښو له راتلو او پېښیدو سره، سره اوس هم دانشمند معصوم هوتک لکه غر ولاړ دی، خپله علمي لار یې نه ده پرې ایښي، ور باندې روان دی او ښي لاس ته راوړني هم لري او څومره یې چې لاس او توان رسیري، همغومره په فرهنگي علمي څیړنو کې له نورو قلموالو سره مرستې هم کوي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په څیر و لولئ

د همدې مرستو په سلسله کې مې يوه ورځ د لنډيو په باب د خپل کار په هکله يادونه وړ ته وکړه، ده اړينې مشورې راکړې چې ما يې په امانتدارۍ سره يادونه هم کړې ده.

ما لا پخوا د لنډيو د مقالو په لړ کې خپل اېمېل آدرس ايښی و او له ټولو لوستونکو نه مې غوښتې وو چې نوې لنډۍ، د لنډيو د نويو ټولگو په باب مالومات را سره شريک کړي، ځينو دوستانو دا کار وکړ چې ما يې په ټاکلو وختونو او ځايونو کې په امانتدارۍ سره مالومات او را ليږلي لنډۍ خوندي کړي دي او دا دی اوس د استاد هوتک مالومات.

د همدې مرستو په سلسله کې دانشمند همکار استاد معصوم هوتک د ۲۰۱۶ کال د نومبر په څلورمه نيټه د ايميل پر مټ دا لنډۍ او يادداشت را ته را وليږه:

«بناغلي بهاند صاحب

سلامونه دي در ورسېږي.

نن مې د کابل مجلې پخوانۍ گڼې کتلې، د ارواښاد رشتين پر لنډيو پېښ سوم. را نقل مې کړې او تاسې ته ئې درلېږم. په څېړنه کې مو بنيابي په درد وخورې. ليکدود مې کټ مټ را نقل کړی دي:

زړه مې هوا کړې راته وائی
چه شين طوطی شه لټوه د غرو سرونه

زړه مې په هغه صنم مين دی
چه بوراگان ئې په باغو کښ لټوینه

د زړه غوټۍ مې پری غوړیږی
خوشبو نسیم چه مې د یار له لور راشینه
"رشتين"

کابل مجله، ۱۲۵ گڼه، ۳۸ مخ
يوولسم کال، اسد ۱۳۲۰، جولای ۱۹۴۱، (۵) گڼه
پرله پسې ۱۲۵ گڼه ده او د يوولسم کال پنځمه گڼه
د دوهمې لنډۍ اول بند سکتته لري. يوه هجا ئې زياته ده
په مخه مو بنه
هوتک»

ما په خپل يادداشت کې وړ ته وليکل:

هوتک صاحب له تاسو نه ډيره، ډيره مننه چې زه مو په ياد يم، او بيا مو زما د لنډيو په برخه کې څيړني ته داسې پام دی چې کله مو مشورې نه را نه سپموي او کله دا دی چيري چې په لنډيو پوري اړند مواد، نوې خبره او يا نوې لنډۍ په مخه درشي تاسو يې زما د څيړني د لا غنا او رنگينۍ په خاطر له ما څخه نه سپموي.

زما بنه به ياد دي چې تاسو ما ته ويلي و چې په کابل کې د پښتو ټولني غړو لنډۍ هم ټولولي او هم يې جوړولي، بنيابي دا د هماغو هڅو په لړ کې په رښتين صاحب پوري اړند يا د رښتين صاحب له لوري را ټولي شوي لنډۍ وي چې د کابل مجلې په ياده گڼه کې هغه وخت چاپ شوي دي.

استاد هوتک خو هر کله خپله علمي مرسته نه ده سپمولې او هر کله يې پر ما لورولي ده او دا ځل يې دا دی د لنډيو د مقالو د غنا په برخه کې دا مرسته ولوروله، چې زه دلته يو ځل بيا د زړه له تله مننه وړ نه کوم.

د دې برخې د پای له پاره يو څو نوي او زړې لنډۍ:

بېگا ماښام مې خولگۍ درکړه
سهار وختي راغلي چې بيا له تندي مرمه

د پاڼو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې دليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

په نیمه شپه کاني ورپري
لالیه ته یې که پیریان مې ډاروینه

ایري به ټولي په ځان باد کړم
د مینې اور به دې په زړه کې وساتمه

له ما نه لرې لرې گرځه
زما په ځان د لېونو گومان راځینه

له غرمبیلو سپو راتیر شه
په خونړو چرو به زه در وڅیژمه

مسافري مې زړه نري کړه
چې تش وطن راپادوم ژرا رازینه

ته دې د سترگو شربت راکړه
زه د هجرت تورو تیارو ځبلی یمه

دستنې سوم کې مخ بنکاره کړه!
لکه یعقوب پیغمبر روند درپسي شومه!

په سر دې کوم جلات ولاړ دی
چې دې زما له یاری واخیسته لاسونه

چې په مرض مې نه پوهېږي
خوشي خراب دې کړل زما د لاس رگونه

چې سیاست کړی زړه سندان کړه
په کې پینځیري د نیوکو گوزارونه

د دیرشمې برخې پای

د پاڼو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ